

Mokesčiai

Profesijų sąjungos, jų patikėtiniai
bei mokesčiai joms
Darbo teisė

Detalesnę informaciją apie teises ir
pareigas islandų darbo rinkoje suteikia

Mokesčiai

Darbdavys privalo atskaičiuoti mokesčius nuo darbuotojo atlyginimo ir sumokėti juos mokesčių inspekcijai. Mokesčių dydis 2006 m. yra 36,72%.

Darbuotojai turi teisę į atitinkamą asmeninę mokesčių nuolaidą, kuri yra atskaičiuojama iš atlyginimo pirmiau nei nuo jo yra atskaičiuojami mokesčiai. Asmeninė nuolaida 2006 m. yra 29.029 kr. per mėnesį. Tam, kad darbuotojas galėtų naudotis asmenine mokesčių nuolaida, jis privalo pateikti darbdaviui mokesčių kortelę, kurią galima išsiimti mokesčių inspekcijoje. ES piliečiams ir kitiems asmenims, kuriems nereikia specialaus darbo leidimo, mokesčių kortelė yra išduodama po to, kai yra išduotas asmens kodas Islandijoje bei gyvenimo leidimas šalyje. Kiti asmenys mokesčių kortelę gauna po to, kai yra išuodamas darbo bei gyvenimo leidimas.

Darbo teisė

Darbuotojo teisės dirbti vieną ar kitą darbą yra išvardintos darbo įstatymuose. Dirbant vieną ar kitą darbą gali būti reikalaujama, kad darbuotojas būtų pabaigęs atitinkamus kursus arba turėtų leidimą dirbti tą darbą, be to, dažnai yra pageidaujama, kad darbuotojas turėtų vairavimo teises bei teises vairuoti specialias transporto priemones (pvz., traktorių ir t.t.). Sutartis su ES skatina, kad būtų pripažįstami užsieniečių mokslo diplomai, leidimai dirbti vieną ar kitą darbą bei darbo patirtis, kurią jis įgijo kitoje ES priklausančioje šalyje, atsižvelgiant į toje šalyje galiojančius įstatymus bei esamus darbo reikalavimus. Pripažinti diplomai ir sukaupta darbo patirtis suteikia teisę gauti aukštesnį atlyginimą Islandijoje.

Profesijų sąjungos, jų patikėtiniai bei mokesčiai joms

Profesijų sąjungos yra nepriklausomos valdžios organizacijos, todėl visa kas yra kalbama su profesijų sąjungos patikėtiniais ar darbuotojais išlieka tik tarp pokalbyje dalyvavusiųjų. Profesijų sąjungos tariai dėl atlyginimo dydžio bei darbo sąlygų darbo rinkoje. Darbdaviai privalo atskaičiuoti iš darbuotojo atlyginimo atitinkamą mokestį profesijai ir jį jai sumokėti. Mokestis profesijai yra mokestis už tai, kad ši tariai dėl darbo kontraktų, atlyginimų bei darbo sąlygų, už tai, kad yra teikiamos kasdieninės paslaugos profesijų sąjungos nariams ir už tai, kad ši gina darbuotojų teises. Visiems darbdaviams yra privaloma mokėti į atitinkamos profesijų sąjungos sveikatos bei atostogų fondus, atsižvelgiant į darbo kontrakte nurodytas sąlygas.

Profesijų sąjungos patikėtiniai

Profesijų sąjungos patikėtiniai stebi ar darbdavys laikosi darbo kontrakte nurodytų sąlygų ir ar nėra pažeidinėjamos darbuotojų teisės. Darbuotojai savo nusiskundimus turi išsakyti profesijų sąjungos patikėtiniai.

Detalesnę informaciją apie teises ir pareigas islandų darbo rinkoje suteikia:

Islandijos profesinių sąjungų federacija

Sætún 1, 105 Reykjavík
Telefonas: 53 55 600, faksas: 53 55 601
www.asi.is

Islandijos darbininkų profesinė sąjunga

Sætúni 1, 105 Reykjavík
Telefonas: 562 6410, faksas: 552 6830
www.sgs.is

Amatininkų profesinė sąjunga

Borgartúni 30, 108 Reykjavík
Telefonas: 535 6000, faksas: 535 6020
www.samidn.is

Islandijos elektrikų profesinė sąjunga

Stórhöfða 31, 110 Reykjavík
Telefonas: 580 5200, faksas: 580 5220
www.rafis.is

Islandijos prekybininkų profesinė sąjunga

Kringlunni 7, 103 Reykjavík
Telefonas: 588 1300, faksas: 5101727
www.landssamband.is

MATVÍS, Islandijos maisto ir restoranų profesinė sąjunga

Stórhöfða 31, 110 Reykjavík
Telefonas: 580 5200, faksas: 580 5220
www.matvis.is

Islandijos žvejų profesinė sąjunga

Sætún 1, 105 Reykjavík
Telefonas: 561 0769, faksas: 561 0774
www.ssi.is

Visuomeninės organizacijos

Civilinės metrikacijos skyrius

Borgartúni 24, 150 Reykjavík
Telefonas: 569 2900, faksas: 569 2949
thjodskra@thjodskra.is
Asmuo, kuriam yra suteiktas gyvenimo leidimas, tik atvykus į šalį, turi užsiregistruoti civilinės metrikacijos skyriuje.

Migracinė tarnyba

Skógarhlíð 6, 105 Reykjavík
Telefonas: 510 5400, faksas: 510 5405
utl@utl.is
Migracinė tarnyba išduoda gyvenimo leidimą.

Darbo ministerija

Hafnahúsinu Tryggvagötu, 150 Reykjavík
Telefonas: 515 4800, faksas: 511 2520
vinnumalastofnun@vmst.is
Darbo ministerija išduoda darbo leidimą.

Reikjaviko policijos komisariatas

Hverfisgata 113–115, 150 Reykjavík
Telefonas: 444 1000, faksas: 444 1015
Gyvenimo ir darbo leidimus reikia atsiimti policijos komisariate Borgartúni 7B, 150 Reykjavikas
Telefonas: 444 1400, faksas: 444 1401, ar kitose šalies policijos nuovadose.

Detalesnę informaciją tavo gimtąja kalba

Tarptautinis centras

Hverfisgötu 18, 101 Reykjavík
Telefonas: 530 9300, faksas: 530 9301
info@ahus.is
Tarptautinis centras teikia patarimus, organizuoja kursus, teikia vertimo žodžiu bei raštu paslaugas. Taip pat teikia informaciją, kuri padeda užsieniečiams geriau prisitaikyti islandų visuomenėje.

Tarptautinis kultūros ir informacijos centras

Árnagötu 2–4, 400 Ísafjörður
Telefonas: 450 3090, faksas: 450 3005
info@mcc.is
Pagrindinis šio centro tikslas yra užtikrinti užsieniečių tarpusavio bendradarbiavimą bei išplėsti užsieniečiams teikiamų paslaugų tinklą.

Darbas Islandijoje

Užsieniečių teisės norint įsidarbinti Islandijoje

Atlyginimas ir kitos darbo sąlygos

Islandų kalbos kursai

Užsieniečių teisės norint įsidarbinti Islandijoje

Darbuotojai iš ES šalių turi teisę įsidarbinti šioje šalyje be jokio specialaus darbo leidimo, atsižvelgiant į ES taisykles apie laisvą darbuotojų judėjimą. Į ES sudėtį įeina: Islandija, Austrija, Belgija, Didžioji Britanija, Danija, Suomija, Prancūzija, Graikija, Olandija, Airija, Italija, Kipras, Lichtenšteinas, Liuksemburgas, Malta, Norvegija, Portugalija, Ispanija, Švedija ir Vokietija. Analogiškos taisyklės galioja ir Šveicarijai.

Darbdavys įdarbinęs asmenis iš Estijos, Latvijos, Lietuvos, Lenkijos, Slovakijos, Slovėnijos, Čekijos ir Vengrijos apie tai privalo pranešti Darbo ministerijai, minima tvarka galioja iki gegužės 1-osios 2009 metų. Pranešant būtina informuoti darbdavio ar darbovietės pavadinimą, įmonės kodą ir adresą taipogi įdarbinto užsieniečio vardą, asmens kodą Islandijoje bei jo gyvenamąją vietą šalyje. Pranešimą turi papildyti darbo kontraktas, kuris turi užtikrinti minimam darbuotojui istatimiškai priklausomą atlyginimą bei darbo sąlygas, kurios galioja šalyje. Pranešimą Darbo ministerijai būtina pateikti dešimties dienų bėgyje po asmens įdarbinimo.

Ne ES šalių piliečiams galioja taisyklė, kad darbdavys privalo jiems gauti darbo bei gyvenimo leidimą, dar prieš šiems atvykstant į šalį.

Islandų kalbos kursai

Pagal galiojančius įstatymus darbdavys ir profsąjunga privalo suteikti darbuotojui, kuris atvyksta iš šalies, nepriklausančiai ES šalių grupei bet turi darbo leidimą, informaciją apie islandų kalbos kursus bei paskaitas, vykstančias socialiniais ir kitais

klausimais, kurios yra siūlomos darbuotojui ir jo šeimai.

Atlyginimas ir kitos darbo sąlygos

Profsąjungos rūpinasi atlyginimais ir kitomis darbuotojų darbo sąlygomis darbo rinkoje. Darbo kontraktai, kuriuos profsąjungos sudaro su darbdavių atstovais, galioja kaip minimalios sąlygos, susijusios su tam tikromis veiklos šakomis, kuriomis rūpinasi atitinkama profsąjunga. Darbo kontrakte yra nurodytas užmokesčio dydis už dienos darbo valandas ir viršvalandžius, yra nurodytos taisyklės apie atlyginimo išmokėjimo tvarką ir atlyginimo lapelius, yra nurodytas užmokesčio dydis susirgus ar susižeidus, yra nurodytos darbo bei poilsio valandos, atostogų laikas bei kitos išieginės dienos, yra nurodyta, kokios turi būti užtikrintos darbuotojų darbo sąlygos darbo vietoje, kokios yra atleidimo ir išėjimo iš darbo taisyklės ir yra nurodyti mokesčiai, kurie turi būti mokami į sveikatos, atostogų, profesinio mokymo, pensijų ir kitus fondus.

Minimalios darbo kontrakte nurodytos darbo sąlygos galioja visiems tos veiklos rūšies darbuotojams, neatsižvelgiant į jų lytį, tautybę ar priėmimo į darbą laiką. Atskiri darbuotojų bei darbdavių sudaryti darbo kontraktai, kurie neužtikrina minimalių darbo kontrakte nurodytų darbo sąlygų, yra laikomi negaliojančiais.

Priėmimas į darbą

Darbdaviams yra privaloma sudaryti su darbuotoju priėmimo į darbą sutartį dviejų mėnesių bėgyje nuo to laiko, kai darbuotojas pradėjo dirbti. Priėmimo į darbą sutartyje turi būti nurodyti sutartį pasirašančių žmonių vardai, turi būti nurodyta darbuotojo darbo vieta, turi būti

Atlyginimo lapelis

Priėmimas į darbą

pateiktas trumpas jo darbo aprašymas, turi būti nurodytas atlyginimo dydis ir kiek procentų darbuotojas dirbs, be to, turi būti pateikta informacija apie mokėjimą į pensijų fondą bei priklausymą tam tikrai profsąjungai. Jeigu darbuotojas nėra ES pilietis (arba jis priklauso vienai iš 8 naujų jos narių), tada be priėmimo į darbą sutarties dar turi būti pateiktas prašymas darbo leidimui gauti.

Atlyginimo lapelis

Darbuotojas turi teisę gauti detalų atlyginimo lapelį kiekvieno atlyginimo išmokėjimo metu. Kiekvienas mokesčių atskaitymas iš atlyginimo turi būti detalai pavaizduotas. Atlyginimo lapelyje turi būti išsamiai informacija apie darbdavį ir darbuotoją – vardai ir asmeniniai kodai. Taip pat smulki informacija apie dirbtą laikotarpį, už kurį mokamas atlyginimas, darbo valandas ir pats atlyginimo lapelis turi būti detalus. Visos nuo atlyginimo atskaičiuojamos sumos ir mokesčiai turi būti smulkiai parodomai. Labai svarbu išsaugoti atlyginimų lapelius dėl to kad, jeigu darbdavys nemoka mokesčių, nemoka į pensijų fondą ar profsąjungai ir t.t., tada darbuotojui gali iškilti problemų bandant įrodyti, kad darbdavys iš jo atlyginimo tuos mokesčius atskaičiuodavo.

Darbo laikas

Informacija liečianti atlyginimą ir darbo laiką pateikiama šiame pavyzdyje, kuris atitinka iš anksto numatytą informaciją darbininkų darbo kontraktuose (pateikiamas pvz.):

Darbo laikas

Pagal galiojančius įstatymus darbo savaitė nuo pirmadienio iki penktadienio turi 40 darbo valandų. Kai kuriais atvejais profsąjungos yra susitarę dėl trumpesnės darbo savaitės, pavyzdžiui dirbant ofise ar aptarnavimo sferoje. Pietų pertrauka yra mažiausiai 30 min., bet dažniausiai būna 60 min. Ji neįskaičiuojama į darbo laiką. Kavos pertraukėlės, dirbant dienos metu, yra dvi. Kiekviena jų yra po 20 min. prieš ir po pietų. Jos įskaičiuojamos į darbo laiką.

Darbuotojų poilsio valandos

Darbuotojai turi teisę ilsėtis 11 val. per parą. Jiems priklauso ir mažiausiai viena išieginė diena per savaitę, pageidautina, kad ji būtų sekmadienį. Maksimalus darbo valandų skaičius per savaitę neturėtų viršyti 48 valandų, įskaitant ir viršvalandžius.

Darbuotojo liga ir nelaimingi atsitikimai

Darbuotojai turi teisę gauti atlyginimą tam tikrą laiko tarpą, jei jie negalėjo dirbti dėl ligos ar nelaimingo atsitikimo, kuris įvyko ne darbo metu. Pirmais darbo metais darbuotojai turi teisę sirgti 2 dienas per mėnesį už kurias apmoka darbdavys. Jei darbuotojui nelaimingas atsitikimas įvyko darbe, tai jis turi teisę gauti atlyginimą tris mėnesius, prie to dar priskaičiuojant ir tas sirgimo dienas, kurių jis nėra išnaudojęs iš anksčiau. Susirgus darbuotojas privalo apie tai pranešti savo darbdaviui. Darbdavys turi teisę iš jo pareikalauti gydytojo pažymos. Darbdaviams yra privaloma apdrausti savo

Pensijų fondas

Darbuotojų poilsio valandos

Atostogos

Moterų ir vyrų lygybė

Atlyginimą sudaro	Darbo val.	Įkainiai už val.	Atlyg.
Dieninis darbas°	173,33	850,00	147.330,50
Viršvalandžiai	30,00	1.530,00	45.900,00
Šventinės dienos	0	2.025,79	----
Atostoginiai	10,17 %		19.651,54
		Iš viso	212.882
Atskaičiuojamos sumos			
Pensijų fondas		4 %	8.515
Papil. pensijų fondas		0 %	---
Nario mokestis darb. organizacijai		1 %	2.129
Suma iš kurios atsk. mokesčiai			204.367
Atskaičiuojami mokesčiai		36,72 %	75.043
Nuol. mokesčių nuolaida			29.029
Mokami mokesčiai			46.014
Pervesta į atostoginių išmok. sąsk.			19.651
		Iš viso atskaičiuota	76.310,54
Ankščiau išmokėta			----
		Išmokamas atlyginimas	136.571.46

darbuotojus mirties, sveikatos draudimu bei draudimu nuo nelaimingų atsitikimų, kurie gali įvykti darbo vietoje arba einant bei grįžtant iš jo.

Atostogos

Visi darbuotojai turi teisę kiekvienais metais gauti apmokamas atostogas. Minimalus atostogų laikas yra dvi darbo dienos už kiekvieną atidirbtą mėnesį. Minimali į atostogų fondą atskaičiuojama suma yra 10,17% nuo viso atlyginimo. Profsąjungų paruoštuose darbo kontraktuose dažnai galima rasti dar palankesnius išėjimo atostogų sąlygas.

Pensijų fondas

Visi darbuotojai privalo mokėti į pensijų fondą nuo 16 iki 70 metų. Minimali mokėjimo į pensijų fondą suma yra apskaičiuojama imant visą atlyginimo dydį ir imant atlyginimą, kurį darbuotojas gauna į

rankas už atitinkamą darbą, veiklą bei suteiktas paslaugas. Minimali draudimo įmoka yra 10%, iš kurių 4% moka darbuotojas, o 7 % moka darbdavys. Nuo sausio 1 dienos 2007 m. darbdavys privalės mokėti 8%. Papildomai darbuotojas gali pasirinkti mokėti mažiausiai 2% nuo atlyginimo į privatų pensijų fondą, o dar 2% turi mokėti jo darbdavys.

Moterų ir vyrų lygybė

Tiek moterims, tiek vyrams, dirbantiems pas tą patį darbdavį, turi būti mokamas vienodas atlyginimas bei turi būti sudaromos vienodos darbo sąlygos, dirbant tą patį darbą. Turi būti ne tik mokamas vienodas atlyginimas, bet dar turi būti vienodai mokama į pensijų bei atostogų fondus bei turi būti užtikrinta teisė naudotis vienodomis sąlygomis ligos ar kitais gyvenimo atvejais.